

Miljø i Byggeri og Anlæg

Miljøkrav gældende for:

Københavns Gårdhaver

Nedenfor ses de miljøkrav, som specifikt er udvalgt til at gælde for Københavns Gårdhaver. Der skal udarbejdes et dokumentationsskema for opfyldelse af kravene der afleveres til den kommunale projektleder.

1: EL, VAND OG VARME

1.07 TØJTØRRING

Hvis der ved nyt boligbyggeri stables fællesvaskeri, skal der være mulighed for at hænge vaske-tøjet til tørre.

Ved renovering skal mulighed for at hænge vaske-tøjet til tørre bevares.

2: MATERIALER

2.03 MILJØMÆRKNING

Byggevarer skal overholde kriterier af et af miljømærkerne Svanen, Blomsten, Indeklimamærket eller lignende.

Kravet gælder kun for følgende byggevarer: Byggeplader, loft- og vægssystemer, gulve og gulvbelægninger, maling, lim, spartel og fugemasse. Det skyldes, at markedet for miljømærkede byggevarer er begrænset.

Kravet kan kun fraviges, hvis der ikke findes egnede produkter, som kan overholde kravet. I så tilfælde skal en lav påvirkning på miljø og mennesker dokumenteres på anden vis.

Hvis dette krav overholdes, er krav 2.02 om skadelig kemi også overholdt for det gældende produkt.

Hvis dette krav overholdes, er krav 2.04 om træbaserede byggevarer også overholdt for det gældende produkt.

2.04 MALING

Der må kun anvendes malingsprodukter med den laveste MAL-kode svarende til 00-1.

I særlige tilfælde kan der være behov for brug af maling med højere MAL-kode. I så fald skal det begrundes.

2.05 TRÆ

Produkter til anlæg, byggeri, nagelfast inventar og legepladser, hvori træ og træbaseret materiale indgår, skal være dokumenteret bæredygtige eller miljørigtige.

Kravet kan opfyldes på to måder:

1. Bæredygtigt træ

Ved at følge statens regler på området som fastsat i cirkulære om sikring af bæredygtigt træ i statens aftaler om vareindkøb, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder.

Træ må ikke være imprægneret med miljøskadelige stoffer, herunder biocider og tungmetaller

2. Miljørigtigt træprodukt

Ved at eftervise gyldig licens til det nordiske miljømærke Svanen eller EU's miljømærke Blomsten eller tilsvarende, hvori der bl.a. stilles krav om bæredygtige skovdrift og kemikalieindhold i produktet.

Hvis krav 2.03 om miljømærkning overholdes, er også dette krav overholdt for det gældende produkt.

2.07 KORTLÆGNING AF MATERIALER TIL GENBRUG

Inden en nedrivning eller renovering skal der laves en kortlægning, der viser, hvilke bygningsdele der er egnede til genbrug.

Dette gælder for eksempel mursten, døre og vinduer, der kan have en økonomisk værdi som sekundære materialer.

2.08 IDENTIFIKATION AF MILJØSKADELIGE STOFFER

Ved nedrivning eller renovering af bygninger skal bygherren foretage en screening for miljøskadelige stoffer.

Hvis screeningen viser miljøskadelige stoffer, skal der udarbejdes en detaljeret kortlægningsrapport af ejendommen.

2.09 MATERIALENYTTIGGØRELSE

Ved bygge- eller anlægsarbejder, der omfatter nedrivning og/ eller renovering, skal alle materialer, som egner sig til materialenyttiggørelse, kildesorteres og renses. Herved sikres, at materialerne kan genbruges eller genanvendes og ikke bliver deponeret.

Uforurenede stenmaterialer skal herefter nedknyttes og genanvendes på stedet med mindre Center for miljøbeskyttelse vurderer, at det ikke er acceptabelt for omgivelserne.

2.10 PLAN FOR SORTERING AF BYGGEAFFALD

Inden et byggeri eller anlægsarbejde påbegyndes, skal der indsendes en plan over, hvordan man har planlagt håndteringen og placeringen af de affaldsfraktioner, som byggeriet eller anlægsarbejdet giver anledning til. Det vil sige en plan over, hvilke affaldsfraktioner, der kildesorteres i på pladsen, hvordan affaldet opbevares, og hvor affaldscontainerne er placeret.

2.06 GENANVENDELSE AF NEDKNUSTE BROKKER

Til vejarbejder skal der bruges nedknuste brokker som erstatning af stabilgrus, under forudsætning af, at det er teknisk eller økonomisk bæredygtigt.

Der skal stilles krav til miljømæssig kvalitet med det mål løbende at øge kvaliteten og efterspørgslen på rene fraktioner og sikre at vi alene genanvender byggematerialer der er godkendt af kommunen.

Brokker skal stamme fra bygninger og anlægs, hvor der er foretaget miljøsanering accepteret af kommunen.

De nedknuste brokker må ikke indeholde tegl og beton, som kunne være genbrugt i stedet.

2.07 KORTLÆGNING AF MATERIALER TIL GENBRUG

Inden en nedrivning eller renovering skal der laves en kortlægning, der viser, hvilke bygningsdele der er egnede til genbrug.

Dette gælder for eksempel mursten, døre og vinduer, der kan have en økonomisk værdi som sekundære materialer.

2.08 IDENTIFIKATION AF MILJØSKADELIGE STOFFER

Ved nedrivning eller renovering af bygninger skal bygherren foretage en screening for miljøskadelige stoffer.

Hvis screeningen viser miljøskadelige stoffer, skal der udarbejdes en detaljeret kortlægningsrapport af ejendommen.

2.09 MATERIALENYTTIGGØRELSE

Ved bygge- eller anlægsarbejder, der omfatter nedrivning og/ eller renovering, skal alle materialer, som egner sig til materialenyttiggørelse, kildesorteres og renses. Herved sikres, at materialerne kan genbruges eller genanvendes og ikke bliver deponeret.

Uforurenede stenmaterialer skal herefter nedknyttes og genanvendes på stedet med mindre Center for miljøbeskyttelse vurderer, at det ikke er acceptabelt for omgivelserne.

2.10 PLAN FOR SORTERING AF BYGGEAFFALD

Inden et byggeri eller anlægsarbejde påbegyndes, skal der indsendes en plan over, hvordan man har planlagt håndteringen og placeringen af de affaldsfraktioner, som byggeriet eller anlægsarbejdet giver anledning til. Det vil sige en plan over, hvilke affaldsfraktioner, der kildesorteres i på pladsen, hvordan affaldet opbevares, og hvor affaldscontainerne er placeret.

4: REGNVAND OG BYNATUR

4.01 HÅNDTERING AF REGNVAND

Regnvand fra tage og befæstede opholdsarealer skal - i det omfang det er teknisk, miljømæssigt og økonomisk muligt - genanvendes lokalt, nedsives efter principper for lokal afledning af regnvand (LAR) eller om muligt ledes til et vandområde, en skybrudsvej eller et forsinkelsesbassin. Prioriteringstrappe for nybyggeri og større renoveringer:

1. Opsamling og anvendelse af tagvand til fx toilet skyl, fællesvaskeri, vanding eller bilvask

2. Grønne tage og/eller vegetative LAR-løsninger, der samtidig bidrager til bynatur
3. LAR-løsninger i form af f.eks. nedsivningsanlæg, belagte forsinkelsesbassiner, afledning til vandområde eller skybrudsvej
4. Tilslutning til kloak

Punkt 2 og 3 kan godt kombineres i samlede løsninger.

Ved renoveringsprojekter omfatter kravet helhedsrenovering.

4.02 SKYBRUDSSIKRING

I områder, der er særligt udsatte for oversvømmelser ved skybrud, skal bygninger og anlæg sikres svarende til en vandstand på op til 10 centimeter over niveau i skel.

4.04 BYNATUR

Forud for et bygge- og anlægsprojekt skal den procentvise andel af bynatur i forhold til bebyggede og befæstede arealer bestemmes.

Ved byggeri og/eller anlæg skal det vurderes, om det er muligt at fastholde eller udvide andelen af bynatur.

5: RESSOURCER OG AFFALD

5.01 KILDESORTERING UDENDØRS

Følgende krav til kildesortering af affald i gårde til husholdninger og botilbud skal følges:

1. Farligt affald: I ejendommen skal der opstilles et miljøskab til opsamling af farligt affald. Miljøskabet fås ved kontakt til NEM Affaldsservice: <http://www.kk.dk/artikel/tilmelding-af-egendom-til-nem-affaldsservice-og-indsamlingsordning>
2. Haveaffald: I ejendomme, hvor det er muligt at bruge kompost, skal haveaffaldet komposteres på friarealerne på egen grund. Alternativt skal affald fra grønne arealer opsamles i haveaffaldsbeholder. Beholder fås ved kontakt til NEM Affaldsservice: <http://www.kk.dk/artikel/tilmelding-af-egendom-til-nem-affaldsservice-og-indsamlingsordning>.
3. Plads til store affaldsemner: Der skal i ejendommen som udgangspunkt afsættes et areal svarende til ca. ½ m² pr. bolig f.eks. i skur, rum el.lign. til store affaldsemner som storskrald, træ

til genanvendelse og stort elektronikaffald, herunder kølemøbler. Den konkrete plads, der afsættes, vil hver gang kræve en konkret vurdering afhængig af antallet af boliger, stedets beskaffenhed med videre. Tilmelding til ordning for storskrald sker ved kontakt til NEM Affaldsservice: <http://www.kk.dk/artikel/tilmelding-af-egendom-til-nem-affaldsservice-og-indsamlingsordning>.

4. Direkte genbrug: byttemuligheder i ejendommen: Det skal sikres, at mulighederne for direkte genbrug og affaldsminimering er til stede ved at gøre det muligt for beboerne i ejendommen at bytte effekter f.eks. på særlige byttehylder, der kan opsættes i et storskraldsrum, et kælderum eller lignende. Pladsen til dette skal afsættes. I ejendomme med meget små gårdanlæg eller hvor der skal tages særlige arbejdsmiljømæssige hensyn, skal der i samarbejde med Københavns Kommune findes en alternativ affaldsløsning.

5.02 PLACERING AF AFFALDSBEHOLDERE

I boliger og botilbud skal affaldsbeholderne kunne opstilles i enten affaldsrum i bygningen, i skure eller i det fri.

Hvis opsamlingsstedet for affald placeres frit i gården, skal beholderne placeres længere væk end 5 meter fra vindue til beboelses- eller køkkenvindue.

Beholderne skal opstilles bolignært for alle, i terræn, og på en måde så renovatøren let kan tømme dem.

Det er Københavns Kommune, der ud fra tegninger og beskrivelser af affaldsløsningen, vurderer, om der er tale om en bolignær løsning.

6: BYGGEPLADS

6.01 JORDFORURENING

Hvis en jordforurening udgør et miljø- eller sundhedsmæssigt problem, skal forureningen fjernes

6.03 PARTIKELFILTER

Ikke-vejgående arbejdsmaskiner skal kunne overholde krav til såkaldt stage III b eller nyere europæiske stage-krav.

Ældre ikke-vejgående arbejdsmaskiner svarende til såkaldt stage III a og derunder, og som er større

end 19 kW, skal være forsynet med godkendt partikelfilte.

